

אֶצְנוֹת

פרשת דברים

למדנו עבדת

הס"ד, ג' אלול רס"ו

ביהדותו ולהתקרב אל צורו ומחוללו, גם אם נתרחק ח"ו.

ובדברים הללו היה נראה להוסיף ולבאר את דברי הכתוב (שם פסוק ח) 'ויאמר ה' אלהים במה אדע כי אירשנה, דהנה קשה אף יתכן שאברהם אבינו ע"ה בקש אות על הדבר שהבטיחו הקב"ה. אכן הרה"ק הקדושת לוי זיע"א פרש: 'במה אדע' מלשון חבור, כי 'דעת' הוא חבור, כמו (ד כה) 'וידע אדם', ובאר שם באריכות כי אברהם אבינו התפנו לשאל באיזה מדה צריך הוא לחבר עצמו כדי לירש את ארץ ישראל. ועל פי זה נראה לפרש עוד, שאברהם אבינו ע"ה היה חפץ להתחבר עם דורות הבאים, ובקש מהקב"ה הבטחה שגם זרעו ילך בדרך טובים, כמו שנאמר באברהם (יח יט) 'כי ידעתיו למען אשר יצוה', וגם שם הידיעה היא מלשון חבור, שאברהם אבינו ע"ה רצה לחבר אליו את הדורות הבאים ולהיות חלק אחד עמם.

ועל דרך זה יתפרשו דברי ה'חדושי הר"ם' על הנקדה הפנימית של 'מגן אברהם' הנמצאת בכל אחד ואחד, שזו היא הנקדה הקטנה שבאה מאברהם עצמו. ועל נקדה זו הנמצאת בכל אחד ואחד השפיע אברהם לקיים אותה ולהותירה בבחינת הטוב השלם, והוא השומרת על כל יהודי בלבתי ידח ממנו נדח. ועל כן שאל את הקב"ה: 'במה אדע', באיזה ענין יהיה החבור הזה שלי לדורות הבאים. והראה לו ה' בחלומו 'ואת הצפר לא בתר' (טו י), שהוא רמז על בני ישראל, שלא תהיה להם שום התנתקות מן השורש, אלא כל הימים יהיו מחברים אליו, ואף לאחר שיהיי בגלות 'ועבדום וענו אתם'.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

הראשון. וכך הוא שאמר (פסחים קיז:): אמר רבי שמעון בן לקיש 'ואעשה לגוי גדול' זהו שאומרים 'אלהי אברהם', 'ואברכה' זהו שאומרים 'אלהי יצחק', 'ואגדלה שמך' זהו שאומרים 'אלהי יעקב', יכול יהו חותמין בכלל, תלמוד לומר 'והיה ברכה', בך חותמין, ואין חותמין בכלל.

ופרש רבנו המגלה עמקות זיע"א שבדברי ריש לקיש שאמר 'בך חותמין', יש רמז כי חתימת הגלות וסיימה תהיה על ידי העמידה בנסיון האמונה, שהיא מדתו של אברהם אבינו אשר גלה כי יש בורא לעולם ופרסם אלהותו בעולם כלו. ואכן כך מבאר במשנה בסוטה (פ"ט מט"ו): בעקבות משיחא... המלכות תהפך למינות. הרי שלפני ביאת המשיח תתברר הכפירה בעולם בכל עז, וברואי תבל יעמדו בנסיון גדול באמונה.

וכך אמרו במכילתא (פרשת בשלח): וכן אתה מוצא שאין הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה, שנאמר (שיר השירים ד ח) 'אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמונה', וכתוב (הושע ב כב) 'וארשתיה לי לעולם וארשתיה לי באמונה'. הא גדולה אמונה לפני הקב"ה, שבשכר אמונה שרתה עליהם רוח הקדש ואמר שירה, שנאמר (שמות יד לא - טו א) 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה', וכן הוא אומר (תהלים קו יב) 'ויאמינו בדבריו ישירו תהלתו'.

והנה מפרסמים דברי הרה"ק החדושי הר"ם זיע"א בבאור הכונה במטבע שטבעו חכמים: 'מגן אברהם', שהקב"ה הבטיח לאברהם שתהיה נקדה אחת ממנו בכל איש ישראל, אשר הוא יתברך מגן עליה שלא יוכל אדם לקלקל אותה, ונקדה זו מסייעת לכל איש ישראל כפי מדרגתו, לאחז

רבה אמונתך

ספר הגה"ח רבי זעליג פלדמן זצ"ל: כשהיה הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל במחנה כפיה ברוסיה עקב עבודתו בהפצת היהדות, הוא העסק בחטיבת עצים. המחנה עליו היה גוי רוסי שהיה בעצמו אסיר פוליטי, והיתה בו מדה מסוימת של אנושיות.

יום אחד הבחין אותו גוי ברבי יחזקאל כשהוא יושב על קורת עץ והוא שקוע במחשבות. שאל אותו הגוי: התוכל לגלות לי על מה אתה חושב בעת. ענה לו רבי יחזקאל: אגיד לך, אני חושב על כך שאני נמצא כאן במחנה בלי אפשרות לקיים מצוות, לא ציצית, לא תפלין.

הבקר אמרתי את התפלה 'מודה אני לפניך' והוא תרגם לגוי את המלים לרוסית, ושאלתי את עצמי: על מה בעצם אני מודה לקב"ה על כך שהחזיר לי את נשמתו כדי שאוכל להמשיך לחטב עצים? ואז עלה רעיון במח: התשובה נמצאת בהמשך התפלה 'רבה אמונתך', אני מודה לקב"ה על עצם העבדה שהוא מאפשר לי לקיים את מצות האמונה בה'.

שנים רבות לאחר מכן כשבקר הרב אברמסקי אצל הרה"ק הר"י צ'מליובאוויטש זיע"א, בקש ממנו הרבי מליובאוויטש שיספר לו איזו חזיון מתקופת גלותו. ספר הרב אברמסקי את הספור הנ"ל. הגיב הרבי הר"י צ'מליובאוויטש ואמר: בשביל 'דעהרער' [-הבנה] כזה לבד היה שווה כל המאסר (סיפורים חסידיים ח"א עמוד 41).

הנקודה הפנימית - מגן אברהם

בפרשתנו, פרשת לך לך, מספרת התורה קורותיו של אברהם אבינו ע"ה שפרסם את האמונה בבורא עולם, והוא היה אבינו

חידון אֶצְנוֹת - נושא פרסים מי מזכר בפרשתנו גם מלך וגם כהן?

פתרון החידה - פרשת דברים:

ש. באילו שני הקשרים מוזכר המספר 21,000?
ת. משה מברך את בני ישראל 'יוסף עליכם ככם, אלף פעמים' - שהם יהיו פי 1,000 יותר (דברים א יא). משה מסביר שהוא היה זקוק לעזרה בהנהגת העם, ומינה שופטים שונים, כולל 'שרי אלפים' (דברים א טו).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחם מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת דברים:
ה' י. מלול מבית שמש.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה
על סידור מתיבתא מנחם מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81
או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

